

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

**ЖАРГАЛАНТ СУМЫН 8 ДУГААР ЦЭЦЭРЛЭГИЙН 2020 ОНЫ
ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН**

Аудитын код: ХОА-2021/ 11/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Ховд хот

2021 он

Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар

Утас: 70433061 Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh
@audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн

Утас: 70432545 Цахим хаяг:
Tsetsegsuren.A@audit.gov.mn

Гэрэл Хөхийн тэнцвэр аудит ХХК

Аудитор: Д.Хишгээ

Утас: 99964238 Цахим хаяг: Hishgee.Da@yahoo.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	4
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	6
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	7
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	8
3. Аудитын тайлан	8
3.1. Ерөнхий зүйл	8
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	9
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт.....	10
3.4. Материаллаг байдал	10
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд	10
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	12
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	14
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	15
Залруулсан алдаа	15
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил.....	15
Аудитын зөвлөмж	15
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд.....	15
4. Менежментийн захидал	15
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	17

1.ТӨРИЙН АУДИТЫН САНАЛ. ДҮГНЭЛТ

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

**ЖАРГАЛАНТ СУМЫН 8 ДУГААР
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ Б.БАТЧИМЭГ ТАНАА**

2021.02.04 № 2/24
танай _____ -ны № _____ -т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Жаргалант сумын 8 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт
Жаргалант сумын 8 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл
Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Жаргалант сумын 8 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэлийн хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг хариуцлага
Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР

021020011

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН**2.1 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН**

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	20 500 872.00	23 567 267.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	-
33	АВЛАГА	221 602.00	162 007.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	221 602.00	162 007.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	20 279 270.00	23 405 260.00
351	Түүхий эд материал	-	1 555 000.00
35130	Эм боох материал	-	1 555 000.00
354	Хангамжийн материал	20 279 270.00	21 850 260.00
35410	Бичиг хэргийн материал	46 000.00	146 600.00
35420	Аж ахуйн материал	3 513 560.00	3 445 760.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2 030 000.00	2 110 000.00
35460	Хүнсний материал	4 886 510.00	4 932 200.00
35470	Бусад хангамжийн материал	9 803 200.00	11 215 700.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	432 802 438.70	417 910 111.90
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	432 802 438.70	417 910 111.90
392	Биет хөрөнгө	422 292 438.70	407 400 111.90
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	405 858 964.08	405 858 964.08
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10 349 389.65)	(23 793 706.53)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	37 621 343.15	41 120 343.15
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(20 909 661.68)	(24 037 327.72)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	20 572 576.40	20 572 576.40
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10 501 393.60)	(12 320 737.48)
393	Биет бус хөрөнгө	10 510 000.00	10 510 000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	10 510 000.00	10 510 000.00
3	НИИТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	453 303 310.70	441 477 378.90
4	НИИТ ӨР ТӨЛБӨР	-	-
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	453 303 310.70	441 477 378.90
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	453 303 310.70	441 477 378.90
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	406 003 878.00	406 003 878.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(91 859 150.78)	(103 685 082.58)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(91 859 150.78)	(91 859 150.78)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(11 825 931.80)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	139 158 583.48	139 158 583.48
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	453 303 310.70	441 477 378.90

2.2 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	377 310 403.00	445 864 000.00
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	-	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	10 727 330.00	4 911 500.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1 740 000.00	-
120009	Бусад орлого	1 740 000.00	-
122	Тусламжийн орлого	8 987 330.00	4 911 500.00

122001	Хандив тусламж /дотоод/	-	3 499 000.00
122002	Хандив тусламж /гадаад/	8 987 330.00	1 412 500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	366 583 073.00	440 952 500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	363 616 200.00	410 540 100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	363 616 200.00	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	-	410 540 100.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	-	30 412 400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	-	30 412 400.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	2 966 873.00	-
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	2 966 873.00	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	382 489 619.05	457 689 931.80
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	382 489 619.05	457 689 931.80
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	379 522 746.05	418 911 882.80
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	253 499 236.00	301 157 981.83
210101	Үндсэн цалин	250 099 236.00	300 337 981.83
210102	Нэмэгдэл	3 400 000.00	-
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	820 000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31 153 373.00	39 917 844.17
210201	Тэтгэврийн даатгал	21 555 261.65	28 556 905.32
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2 501 075.67	3 002 475.01
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2 000 860.53	2 401 979.99
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	462 576.79	540 524.57
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4 633 598.36	5 415 959.28
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	24 254 250.00	30 142 400.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3 404 500.00	3 173 500.00
210302	Түлш, халаалт	11 504 250.00	14 346 100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	9 345 500.00	12 622 800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4 469 818.68	2 744 600.00
210401	Бичиг хэрэг	483 140.00	352 500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	202 300.00	202 300.00
210404	Ном, хэвлэл	-	52 200.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2 428 878.68	372 600.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	1 355 500.00	1 765 000.00
2105	Нормативт зардал	49 378 735.00	25 112 230.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	71 500.00	872 500.00
210502	Хоол, хүнс	49 307 235.00	24 239 730.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	895 000.00	-
210604	Урсгал засвар	895 000.00	-
2107	Томилолт, зочны зардал	138 300.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	138 300.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	184 700.00	544 000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	184 700.00	112 000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	432 000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15 549 333.37	19 292 826.80
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2 384 000.00	901 500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	13 165 333.37	18 391 326.80
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2 966 873.00	38 778 049.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2 966 873.00	-
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	2 966 873.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	38 778 049.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	38 778 049.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(5 179 216.05)	(11 825 931.80)

225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	2 527 894.00	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	2 527 894.00	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(2 527 894.00)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>(7 707 110.05)</u>	<u>(11 825 931.80)</u>

2.3 АУДИТ ХИЙСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>368 323 073.00</u>	<u>440 952 500.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1 740 000.00	-
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1 740 000.00	-
120009	Бусад орлого	1 740 000.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	366 583 073.00	440 952 500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	363 616 200.00	410 540 100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	363 616 200.00	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	-	410 540 100.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	-	30 412 400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	-	30 412 400.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	2 966 873.00	-
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	2 966 873.00	-
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>368 323 073.00</u>	<u>440 952 500.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	368 323 073.00	440 952 500.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	365 356 200.00	402 174 451.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	252 403 600.00	300 264 331.00
210101	Үндсэн цалин	182 373 500.00	168 891 863.36
210102	Нэмэгдэл	46 464 400.00	104 088 986.64
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	2 594 900.00
210104	Урамшуулал	16 652 400.00	24 688 581.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	6 913 300.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31 550 400.00	40 751 900.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	22 353 800.00	27 670 600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1 742 600.00	3 270 400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1 877 600.00	2 648 700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	528 400.00	878 400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5 048 000.00	6 283 800.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	25 325 100.00	30 412 400.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3 404 500.00	3 223 500.00
210302	Түлш, халаалт	12 575 100.00	14 566 100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	9 345 500.00	12 622 800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	655 300.00	655 300.00
210401	Бичиг хэрэг	133 500.00	133 500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	202 300.00	202 300.00
210404	Ном, хэвлэл	76 300.00	76 300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	243 200.00	243 200.00
2105	Нормативт зардал	50 283 700.00	27 695 120.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	71 500.00	2 732 500.00
210502	Хоол, хүнс	49 535 000.00	24 285 420.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	677 200.00	677 200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1 129 100.00	-
210604	Урсгал засвар	1 129 100.00	-

2107	Томилолт, зочны зардал	138 300.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	138 300.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	186 000.00	544 000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	186 000.00	112 000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	432 000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3 684 700.00	1 851 400.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	609 100.00	-
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3 075 600.00	1 851 400.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2 966 873.00	38 778 049.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2 966 873.00	-
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	2 966 873.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	38 778 049.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	38 778 049.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 АУДИТ ХИЙСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	/ төгрөгөөр /
					Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	406 003 878.0	139 158 583.5	(84 152 040.7)	461 010 420.8
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	406 003 878.0	139 158 583.5	(84 152 040.7)	461 010 420.8
C07	Тайлант үеийн үр дүн			(7 707 110.1)	(7 707 110.1)
C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	406 003 878.0	139 158 583.5	(91 859 150.8)	453 303 310.7
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	406 003 878.0	139 158 583.5	(91 859 150.8)	453 303 310.7
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	406 003 878.0	139 158 583.5	(91 859 150.8)	453 303 310.7
D08	Тайлант үеийн үр дүн			(11 825 931.8)	(11 825 931.8)
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	406 003 878.0	139 158 583.5	(103 685 082.6)	441 477 378.9

2.5 АУДИТ ХИЙСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	440952500.0	402174451.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	440952500.0	402174451.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	440952500.0	402174451.0
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	322552100.0	300264331.0
210101	Үндсэн цалин	191179632.4	168891863.4

210102	Нэмэгдэл	104088986.6	104088986.6
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	2594900.0	2594900.0
210104	Урамшуулал	24688581.0	24688581.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	43544500.0	40751900.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	30642500.0	27670600.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3225500.0	3270400.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2580400.0	2648700.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	645100.0	878400.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6451000.0	6283800.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	30412400.0	30412400.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	3223500.0	3223500.0
210302	Түлш, халаалт	14566100.0	14566100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	12622800.0	12622800.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	655300.0	655300.0
210401	Бичиг хэрэг	133500.0	133500.0
210402	Тээвэр, шатахуун	202300.0	202300.0
210404	Ном, хэвлэл	76300.0	76300.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	243200.0	243200.0
2105	Нормативт зардал	40425800.0	27695120.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2732500.0	2732500.0
210502	Хоол, хүнс	36636100.0	24285420.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1057200.0	677200.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	155700.0	0.0
210604	Урсгал засвар	155700.0	0.0
2107	Томилолт, зочны зардал	138300.0	0.0
210702	Дотоод албан томилолт	138300.0	0.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	575600.0	544000.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	143600.0	112000.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	432000.0	432000.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2492800.0	1851400.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2492800.0	1851400.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	440952500.0	402174451.0
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	410384400.0	371762051.0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	410384400.0	371762051.0
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	30568100.0	30412400.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	30568100.0	30412400.0
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.0	1.0
610001	Төсвийн байгууллага	1.0	1.0
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	27.0	27.0
620001	Удирдах ажилтан	1.0	1.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	16.0	16.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	8.0	8.0
620004	Гэрээт ажилтан	2.0	2.0

2.6 АУДИТ ХИЙСЭН НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТИЙН ТАЙЛАН

Тайлант онд нэмэлт дансаар орлого зардлын гүйлгээ хийгдээгүй болно.

3. АУДИТЫН ТАЙЛАН

3.1. Ерөнхий зүйл

Жаргалант сумын 8 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг шууд захирагч Б.Батчимэг танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд е баримтын бүрдүүлэлт, байгууллагын батлагдсан орон тоо, эмнэлгийн хэрэгсэлийн худалдан авалт, унаа, хоол, түлшний хөнгөлөлтийг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 19 -наас 2021 оны 01 дүгээр сарын 21-ны хооронд Гэрэлт Хөхийн тэнцвэр аудит ХХК-ны Ховд аймаг дахь салбарын захирал аудитор Д.Хишгээ хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. БАЙГУУЛЛАГЫН ЗОРИЛГО, ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА, ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙ:

Тус цэцэрлэг нь 2020 онд “Хүүхдийн сурах үйлийг дэмжиж хөгжлийн хоцрогдолгүй сургахад бүх талын оролцоо, хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, тэдний хөгжил төлөвшил, амжилт, чанарыг сайжруулах, багшийг мэргэжлээрээ тасралтгүй хөгжих боломжийг бүрдүүлэх” зорилго дэвшүүлсэн байна. Энэхүү зорилгыг хангах чиглэлээр дараах зорилтуудыг дэвшүүлэн ажилласан байна. Үүнд:

- *Хамран сургах тойргийн болон бусад тойргийн тус цэцэрлэгт хамрагдах хүсэлтэй 5 настай хүүхдийг бүрэн хамруулах,*
- *“Олон нийтийн оролцоот сургууль, цэцэрлэг-Хүний хөгжлийн төв” дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж цэцэрлэгийн үйл ажиллагаа, хүүхдийг бүх талын хөгжлийг дэмжихэд эцэг эх, асран хамгаалагч, олон нийтийн оролцоо, түншлэлийг өргөжүүлэх,*
- *Үйл ажиллагаандаа өөрийн үнэлгээг хамтын оролцоотой хийж, үр дүнд суурилан менежмент, үйл ажиллагаагаа сайжруулах,*
- *Удирдах ажилтнуудын манлайллын ур чадварыг сайжруулах, төрөлжсөн сургалтад хамрагдах,*
- *Гэнэтийн буюу давагдашгүй хүчин зүйлийн үед хичээл, сургалтын үйл ажиллагааг тасралтгүй үргэлжлүүлэх бэлэн байдлыг хангаж, сургалтыг танхимын ба танхимын бус хосолсон хэлбэрээр хүүхдийн сурах үйл оролцоог дэмжин тэгш хүртээмжтэй, чанартай зохион байгуулах*
- *“Чадварлаг багш”, “Авьяас”, “Номын эгээ”, “Хүүхэд бүр цэцэрлэгт” дэд хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэн, хүүхдийн эх хэлээрээ ойлгодог, утга төгөлдөр ярьдаг, өөрийгөө илэрхийлэх чадварыг сайжруулах,*
- *Байгууллагын ариун цэвэр, халдвар хамгаалал, хүүхдийн аюулгүй байдал, эрсдэлгүй орчинд ажиллах, сурч хөгжих нөхцөлийг бүрдүүлэн ажиллах*
- *Багш ажилтан нэг бүр ажлын хариуцлага, ёс зүйг дээдлэн хүн бүр манлайллыг бий болгон ажиллах*

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- *Төсвийн тухай хуулийн нэмэлт өөрчлөлт*
- *Засгийн газрын 2019 оны 472 дугаар тогтоолоор “Төрийн албан хаагчийн цалингийн сүлжээ, хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай”*
- *Засгийн газрын 2020 оны 11 дүгээр сарын 183 тоот “бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэгт шилжсэнтэй холбогдуулан эдийн засгийг дэмжих чиглэлээр авах зарим арга хэмжээний тухай”*
- *Засгийн газрын 2020 оны 1 дүгээр сарын 10 тоот “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай”*

- Засгийн газрын 2019 оны 12 дугаар сарын 450 тоот “Хоолны зардлын норматив тогтоох тухай”

3.3 НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ҮНДСЭН БОДЛОГО, ДОТООД ХЯНАЛТ

Тус байгууллага санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас тайлант онд хяналт шалгалт хийгдээгүй байна. Тухайн оны шилэн дансны мэдээллээ хугацаандаа оруулж улирал тутам тайлангаа илгээсэн тул зөрчил илрээгүй байна.

Сар бүр Жаргалант сумын төрийн сангийн мэргэжилтэн хяналт тавьж, гүйцэтгэлийг үнэлэхэд 99-100%аар дүгнэгдсэн байна.

Жаргалант сумын 8-р цэцэрлэгийн дотоод хяналтын баг 2020 оны 5, 9 сард орчны стандартад өөрийн үнэлгээ хийж Стандартчлалын үндэсний төвийн 2015 оны 12 дугаар сарын 24-ний өдрийн 55-р тогтоолоор батлагдсан Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын сургалтын 55-р тогтоолын 5-р хавсралтаар сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын сургалтын орчныг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтийн дагуу үнэлсэн байна.

2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар “Итгэл” авсан байна. Байгууллагын дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд БАГА гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлого сонгож, эрсдэлийн түвшинг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2019 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлогын 314737,0 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 3147,4 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцлоо.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт орлогын 2 хувиар 8917,3 мянган төгрөгөөр тооцлоо.

Алдааны дүн материаллаг бус /эрсдэл бага / үр нөлөөгүй цар тахалын үед ажилчидадаа олгосон унаа, хоол, түлшний урамшуулал нь олон хүнийг хамруулсан учраас дүн өндөр гарч буй учраас аудитын төлөвлөлтийн үед сонгосон МБ-түвшинг 2 хувь болгон өөрчилсөн.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Тус байгууллагын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 11825.9 мянган төгрөгөөр буюу 2.6 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт
/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө			
Авлага	221.6	162	59.6
Урьдчилгаа			-
Бараа материал	20 279.3	23 405.3	- 3 126.0
Үндсэн хөрөнгө	432 802.4	417 910.1	14 892.3
Нийт хөрөнгө	453 303.3	441 477.4	11 825.9
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	453 303.3	441 477.4	11 825.9
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	453 303.3	441 477.4	11 825.9

Авлага дансны үлдэгдэл 162.0 мянган төгрөг болж 59.6 мянган төгрөгөөр буурсан нь татвар ндш-ын тооцооллоос зөрүүгээр гарсан авлага юм. Тус байгууллагуудтай тооцоо нийлж өглөг авлагаа баталгаажуулсан бөгөөд дараа онд бүрэн барагдах боломжтой авлага байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 23405.3 мянган төгрөг болж 3125.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь хандиваар Тайваны гэр бүлийг дэмжих сангаас 1412.5 мянган төгрөгийн хөнжил гудас, углаа дэвсээ авсан.

Эм боох материалын үлдэгдэл 1555.0 мянган төгрөгийн үлдэгдэл нь Жаргалант сумын Засаг даргын 2020-03-20-ны № 1/288 тоот албан бичиг/Жаргалант сумын ЕБС, СӨБ-ыг гамшгаас хамгаалах аюулгүй байдлын нөөцийн жишиг жагсаалт/, 2020-03-13-ны өдрийн Жаргалант сумын онцгой комиссын хурлын шийдвэр № 05 шийдвэрээр эм боох материалын зардал дээр нөөц бэлтгэсэнтэй холбоотой байна.

Хүнсний материалын үлдэгдэл 4932.2 мянган төгрөг байгаа нь 2020-12-08-ны өдөр иргэн Пүрэвсүрэнд махны үнэ 4372.7, Баян ундрага чандмань компанид гурил 550.0 бүгд 4922.7 мянган төгрөг шилжүүлж мах, гурилын нөөц үүсгэсэн нөлөөлжээ.

МУ-ын боловсрол шинжлэх ухааны сайдын 2020-11-27-ны А/162 тоот тушаалаар тус цэцэрлэг хоол хүнс тэжээлийн дутагдалд өртөх эрсдэл бүхий өөрийн цэцэрлэгт хамрагддаг 28 нэр төрлийн хүнсний бүтээгдэхүүн орсон 63890 төгрөгийн нэг бүрийн үнэтэй 1916,7 мянган төгрөгийн үнэ бүхий хоол хүнсийг 30 хүүхдэд олгосон байна.

Тус байгууллага нам даралтын зуухаар халаалт авдагтай холбоотой Пламбинг дэволюпмент ХХК-тай нүүрс нийлүүлэх гэрээ байгуулж оны эхэнд 20.3 тн нүүрсний үлдэгдэлтэй байснаа тайлант онд 106 тн нүүрс бэлтгэн зарцуулж оны эцэст 21.1 тн буюу 2110.0 мянган төгрөгийн нүүрсний үлдэгдэлтэй байна.

Батлан хамгаалах сайдын 2001 оны 180 дугаар тушаалаар батлагдсан Усан халаалтын тогооны нэг хоногт зарцуулах нүүрсний нормоор Нам даралтын тогоо хүйтний улиралд 0,5 тн зарцуулах нормтойгоос 2020 оны 1 дүгээр сарынсарын нэгнээс 2020 оны 12 сарын 31-ны өдрийг хүртэл нийт 212 хоногт 106,0 тн нүүрс зарцуулсан тооцоо гарч байна.

Бичиг хэрэг 146.6, аж ахуйн материал 3445.7, бусад хангамжийн материал БҮТЭЗ 11215.7 мянган төгрөгний үлдэгдэлтэй байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 478061.8 мянган төгрөг болж 3499.0 мянган төгрөгөөр өссөн БСУГ-аас 2 ш нөөтбүүк хөрөнгө оруулалтаар ирснээс шалтгаалжээ. Үндсэн хөрөнгийн данс нь хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 3499.0 мянган хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны хуримтлагдсан элэгдэл оны эхэнд 41760.4 мянган төгрөг байснаас тайлант онд 18391,3 мянган төгрөгийн элэгдлийн зардлаар хасагдсан байна.

Биет бус хөрөнгийн дансанд ямар нэгэн өөрчлөлт гараагүй байна. Тус байгууллага өр төлбөр дансны үлдэгдэлгүй. Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 441.5 мянган төгрөг болж 11.8 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант оны үр дүнгээс шалтгаалжээ.

2020-ны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 68553.6 мянган төгрөгөөр буюу 19 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан 68553.6 мянган төгрөгийн орлого нь өмнөх оноос тусгай зориулалтын болон орон нутгийн санхүүгийн дэмжлэг нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл	зөрүү
1	Үйл ажиллагааны орлогын дүн	377 310.4	445 864.0	(68 553,6)

Нийт зардал өмнөх оноос 75200.3 мянган төгрөгөөр буюу 20 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал 47658.7, нийгмийн даатгалын шимтгэл 8764.4, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлууд 5888.1, бараа үйлчилгээний бусад зардал 3743.4, буцаан төвлөрүүлсэн 38778.0 мянган төгрөгөөр тус зардлууд байна.

Энэ нь өмнөх оноос цалин хөлсний зардалд төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл шинээр тооцогдон олгогдсон, төсвийн хэмнэлтээс буцаан төвлөрүүлсэнтэй холбоотой байна.

Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл	зөрүү
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	382 489,6	457 689,9	(75 200,3)
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	382 489,6	457 689,9	(75 200,3)
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	379 522,7	418 911,8	(39 389,1)
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	253 499,2	301 157,9	(47 658,7)
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31 153,3	39 917,8	(8 764,4)
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	24 254,3	30 142,4	(5 888,1)
Хангамж, бараа материалын зардал	4 469,8	2 744,6	1 725,2
Нормативт зардал	49 378,7	25 112,2	24 266,5
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	895,0	-	895,0
Томилолт, зочны зардал	138,3	-	138,3
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	184,7	544,0	(359,3)
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15 549,3	19 292,8	(3 743,4)
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2 966,9	38 778,0	(35 811,2)
Бусад урсгал шилжүүлэг	2 966,9	-	2 966,9
Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	38 778,0	(38 778,0)
Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	38 778,0	(38 778,0)
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(5 179,2)	(11 825,9)	6 646,7

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар өмнөх оны үр дүн рүү хаасан ямар нэгэн өөрчлөлт байхгүй.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 502107.2 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 502107.2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төсөлд 2020 онд хасах тодотгол хийж 61154,7 мянган төгрөгөөр бууруулж 440952.5 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэгт шилжүүлсэн хугацааг сунгасан Коронавируст халдвар/ ковид -19/ цар тахалтай холбоотой анх батлагдсан төсвөөс хасаж тодотгол хийсэн 61154.7, оны сүүлчээр зарцуулаагүй үлдэгдэл санхүүгийн дэмжлэгээ буцаан төвлөрүүлсэн 38778.0 бүгд 99932.7 мянган төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэгийг зарцуулаагүй байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 440952.5 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 440952.5 мянган төгрөгийг тусгай зориулалтын санхүүгийн дэмжлэгээр санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 440952.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, нийт 440952.5 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 402174.4 мянган төгрөгийг зарцуулж 38778.0 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 402174.4 мянган төгрөг буюу 91 хувьтай буюу 38778.0 мянган төгрөгөөр хэмнэсэн байна.

Үзүүлэлтүүд	Санхүүгийн тайлангаарх		Төсвийн гүйцэтгэлээрх		Аудитын тулган баталгаажуулалтаар		
	Мөнгөн гүйлгээний тайлан	Үр дүнгийн тайлан	Төсвийн хэлбэлзлийн тайлан	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	МГТ, ҮДТ-ийн зөрүү	МГ, ТГТ-ийн зөрүү	
Үйл ажиллагааны мөнгөн орлогын дүн	440 952.5	445 864.0	440 952.5	402 174.5	-	4 911.5	38 778.0
Тусгай зориулалтын санхүүгийн дэмжлэг орон нутгийн	410 540.1	410 540.1	410 384.4	371 762.1	-		38 778.0
санхүүгийн дэмжлэг	30 412.4	30 412.4	30 568.1	30 412.4	-		-
Үнэ төлбөргүй орлого	-	4 911.5	-	-	-	4 911.5	-

Энэ нь цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал 22287.8 мянган төгрөгөөр хэмнэсэн нь тухайн онд ковид-19 буюу цар тахалтай холбоотой цэцэрлэгийн үйл ажиллагаа хэдэн сараар хүүхэд авахгүй хойшилсон, энэ үед багш, туслах багш нарын илүү цагийн хөлс олгоогүй, жирэмсэн болон хүүхдээ асарч байгаа багшийн оронд түр ажиллаж байсан багшийг амрааж цалинг хэмнэсэн зэргээс шалтгаалжээ.

Нийгмийн даатгалын шимтгэл: 2792,6 мянган төгрөгөөр хэмнэсэн нь анх төсөв төлөвлөхдөө нэг хувийн илүү тооцоололт хийгдсэн тул тухайн санд үлдээн буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хоол хүнс 12730.7, урсгал засвар 155.7, дотоод томилолт 138.3, бараа үйлчилгээний бусад зардал 641.4 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэн нь Ковид-19 буюу цар тахалтай холбоотойгоор цэцэрлэгийн үйл ажиллагаа зарим сард ажиллаагүй, зарим сард хагас ажилласан, тайлант онд томилолтоор багш ажилтан яваагүй, зуны улиралд ээлжийн бүлэг ажиллаагүй зэрэгтэй холбоотой байна.

Тус байгууллагын 2019 онд авч байсан цалинг 2020 онд авч байсан цалинтай харьцуулан авч үзвэл өмнөх оноос 50121,7 сая төгрөгөөр цалингийн зардал өссөн байна.

№	Үзүүлэлт	2019 он	2020 он	Зөрүү	хувь
1	Үндсэн цалин	146 872.7	167 285.7	- 20 413.0	40.7
2	382-р Тогтоол	8 587.1	9 524.3	- 937.2	1.9

3	Амралт	33 389.8	36 920.9	-	3 531.1	7.0
4	Илүү Цаг	20 233.7	12 057.5		8 176.2	- 16.3
5	Зэргийн нэмэгдэл	6 255.4	5 967.9		287.6	- 0.6
6	ЗАН	281.5	373.9	-	92.4	0.2
7	АХН	2 941.1	2 873.6		67.6	- 0.1
8	Ур чадвар	9 149.3	13 615.3	-	4 466.1	8.9
9	Үр дүнгийн урамшуулал	21 840.1	22 633.5	-	793.4	1.6
10	Төрийн албанд	-	13 930.7	-	13 930.7	27.8
11	Унаа хоол	-	820.0	-	820.0	5.8
12	Түлшний хөнгөлөлт	-	14 200.0	-	14 200.0	28.3
13	бусад	575.2	44.3		530.9	- 1.1
Нийт дүн		250 125.9	300 247.6	-	50 121.7	100.0

Хүснэгтээс харвал илүү цагийн хөлс 8176.2, зэргийн нэмэгдэл 287.6, ажил хавсран гүйцэтгэсний нэмэгдэл 67.0, бусад хөлс 530.9 мянган төгрөгөөр тус тус буурсан байхад үндсэн цалин 20413.0, МУЗГ-ын 382-р тогтоолоор нэмэгдсэн нэмэгдэл 937.2, амралтын цалин 3531.1, ЗАН нэмэгдэл 92.4, ур чадвар 4466.1, үр дүнгийн нэмэгдэл 793.4 төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл 13930.7, унаа хоол 820.0, түлшний хөнгөлөлт 14200.0 мянган төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Үүнээс : Шинээр төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэлд нийт зөрүүний 27.8 хувь буюу 13930.7 мянган төгрөг байна.

Оны эцэст Коронавируст халдвар ковид-19 цар тахалтай холбоотой үйл ажиллагаа тасалдсанаас батлагдсан төсөвт зардал хэмнэсэнтэй холбоотой өмнөх оноос өссөн цалингийн өсөлтийн 28.3 хувь буюу 14200.0 мянган төгрөгийг түлшний хөнгөлөлтөд олгосон байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь 1 хөтөлбөрийн 5 арга хэмжээ 38622.3 мянган төгрөгөөр, 1 хөтөлбөрийн 1 арга хэмжээ 155.7 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулагдсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй. Тайлант онд тус байгууллагын нэмэлт дансаар орлого, зарлагын гүйлгээ хийгдээгүй байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан. 151 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар Жаргалант сумын 8 дугаар цэцэрлэгийн 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд “Итгэл” үзүүлсэн учраас зөвлөмж өгөгдөөгүй

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 18680,6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 18680,5 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай залруулга хийгдээгүй болно.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар залруулагдаагүй алдаа, зөрчил байхгүй .

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 18680,5 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Дараах 2 асуудлыг аймгийн ТЕЗ-ын нэгтгэсэн тайлангийн үеэр анхаарал хандуулж дахин хянаж хэрэгжилтийг нэгтгэн хянах шаардлагатай байна.Үүнд:

- 2020-09-03-ны өдрийн А/483 тоот Ховд аймгийн Засаг даргын захирамжаар Жаргалант сумын ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийн хүүхдийн анги танхим байрны дотоод орчны агаарын чанарыг сайжруулан дэвшилтэт технологи болох “ Окфил”агаар шүүгчийг суулгах хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэсэн байна. Тус цэцэрлэгт 32 ширхгийг 7 ангид 3616.0 мянган төгрөгөөр нийлүүлсэн,
- 2020 оны 02 сарын 18-ны Ховд аймгийн Засаг даргын А/107 тоот захирамжаар “Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний хөрөнгө гаргах тухай захирамжаар Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоолны зардлын хэмнэлтээс 380.0 мянган төгрөгийн маск нийлүүлэх гэрээ хийж Буянт үйлийн шим ХХК-д шилжүүлсэн
- БСУГ-аас хөрөнгө оруулалтаар Dell latitude 3400 CTO Business model 2 ширхэг ноутбүүкийг нэг бүрийг 1749500 төгрөгөөр 3499,0 төгрөгөөр бэлтгэсэн зэрэг асуудлуудыг аймгийн ТЕЗ-ын нэгтгэсэн тайлангаар авч үзэх шаардлагатай байна.
-

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

Зардлын данстай холбоотой асуудал.

Орон тоо

- 1.1. *Илрүүлэлт:* Тайлант онд тус байгууллага 27 орон тоотой үйл ажиллагаа явуулахаар батлагдсан бөгөөд үүнээс гэрээт ажилтан 2 орон тоо батлагдсан байхад 3 гэрээт ажилтан буюу галч нарт хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээгээр цалинжуулж, төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэлд, ажил хавсран гүйцэтгэсний нэмэгдэл, илүү цагийн нэмэгдлүүд тус тус олгосон байна.
- 1.2. *Эрсдэл:* хууль, дүрэм, журам зөрчигдөх
- 1.3. *Өгсөн зөвлөмж:* **Батлагдсан орон тооны дагуу, холбогдох дүрэм журмыг баримтлан ажиллах**
- 1.4. *Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:* Зөвшөөрч байна.

Эмнэлгийн хэрэгслийн худалдан авалт

- 2.1. *Илрүүлэлт:* 2020-оны 12-22-ны өдрийн орлогын баримтаар иргэн Баасанчулуунаас 10 нэр төрлийн ариутгалын бодис, 20 ш ковидын оношлуур худалдан авсан.
- 2.2. *Эрсдэл:* ковидын оношлуур хуурамч байх
- 2.3. *Өгсөн зөвлөмж:* Эм эмнэлгийн хэрэгслийн болон ариутгалын материалыг хувь хүнээс биш тусгай зөвшөөрөл бүхий аж ахуйн нэгжээс худалдан авах
- 2.4. *Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:* Зөвшөөрсөн

И-баримтын бүрдүүлэлт

- 3.1. *Илрүүлэлт:* Татварын нэгдсэн системд холбогдсон бизнес эрхлэгч, аж ахуйн нэгжээс хэвлэсэн төлбөрийн баримт дутуу байна.
- 3.2. *Эрсдэл:* тайлан буруу илэрхийлэгдэх, хуурамч зарлага гаргах
- 3.3. *Өгсөн зөвлөмж:* Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.1.4.хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй байх зарчмыг баримтлан ажиллах
- 3.4. *Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:* Зөвшөөрсөн

Цалингийн зардал /хоол, унаа, түлшний хөнгөлөлт/

- 3.1. *Илрүүлэлт:* Тус байгууллагын энэ оны цалин болон нэмэгдэл урамшууллыг өмнөх оны цалин хөлс нэмэгдэл урамшуулалтай харьцуулахад үндсэн цалин 20413,0, МУЗГ-ын 382-р тогтоолоор нэмэгдсэн нэмэгдэл 937.2, амралтын цалин 3531.1, ЗАН нэмэгдэл 92.4, ур чадвар 4466.1, үр дүнгийн нэмэгдэл 793.4 төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл 13930,7, унаа хоол 820,0, түлшний хөнгөлөлт 14200.0 мянган төгрөгөөр тус тус өссөн байна.
Оны эцэст Коронавируст халдвар ковид-19-ын цар тахалтай холбоотой үйл ажиллагаа тасалдсанаас батлагдсан төсөвт зардал хэмнэсэнтэй холбоотой 890.0 мянган төгрөгийн унаа хоолны хөнгөлөлтийг нэр бүхий 25 албан хаагчдад олгосон байна.
- 3.2. *Эрсдэл:* төсвийн хөрөнгийг буруу зарцуулах, эдийн засгийн ангилал зөрчих, төсвийн төлөвлөлт буруу төлөвлөх
- 3.3. *Өгсөн зөвлөмж:* Төсвийн тухай хуулийн 4.1.төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах зарчмыг баримтлан ажиллах
- 3.4. *Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:* Хүлээн зөвшөөрсөн

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2020 оны 05 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо: **2020** Аудитын нэр: **Жаргалант сумын 8 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит** Аудитын код: **ХОА-2021/11/СТА-**

Шалгагдсан байгууллагын нэр: **Жаргалант сумын 8 дугаар цэцэрлэг** Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Гэрээт ажилчинаар орон тоо батлагдсан байхад галч нарт хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээгээр цалин олгож ажилласан жилийн нэмэгдэл, ажил хавсран гүйцэтгэсний, илүү цагийн нэмэгдэлүүд олгосон байна.		Зөвлөмж	Захирал	Б.Батчимэг
2	2020-оны 12-22-ны өдрийн орлогын баримтаар иргэн Баасанчулуунаас 10 нэр төрлийн ариутгалын бодис ковидын оношлуур худалдан авсан.	1500,0	Зөвлөмж	Захирал	Б.Батчимэг
3	Татварын нэгдсэн системд холбогдсон бизнес эрхлэгч, аж ахуйн нэгжээс хэвлэсэн төлбөрийн баримт дутуу	4685,4	Зөвлөмж	Захирал	Б.Батчимэг
	Батлагдсан төсөвт зардал хэмнэсэнтэй холбоотой 12495100 мянган төгрөгийг унаа хоолны хөнгөлөлтийг нэр бүхий 25 албан хаагчдад олгосон байна.	12495,1	Зөвлөмж	Захирал	Б.Батчимэг
ДҮН		18680,5			

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР Огноо:2021. 01.25

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР А.ЦЭЦЭГСҮРЭН Огноо:2021.01.25

БЭЛТГЭСЭН:

ГЭРЭЛТ ХӨХИЙН ТЭНЦВЭР АУДИТ ХХК-НЫ ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
САЛБАРЫН ЗАХИРАЛ, АУДИТОР Д.ХИШГЭЭ

Огноо:2021. 01.25